

ELS DRETS HUMANS I LA PAU COM A EIXOS, I UNA VOCACIÓ DE PROXIMITAT

Anna Terrón

Presidenta executiva i cofundadora, Instrategies; exsecretària d'Estat d'Immigració (2009-2011); exsecretària per a la Unió Europea, Generalitat de Catalunya (2006-2010)

La Barcelona dels anys setanta era molt grisa. Gent força especial mantenia obertes finestres que permetien, en aquella espessor que notàvem fins i tot els més petits, entreveure una mica de la llum i del color que se'ns negava. Gràcies a ells, es mantenia l'accés a la llengua, a la cultura i a una informació que no era disponible, i alguns, massa pocs, podíem anar a escoles que no eren ben bé com les altres. Vaig descobrir així «Agermanament»: havíem de fer un treball sobre Amèrica Llatina i al meu grup ens havia tocat Bolívia. Recordo com si fos avui unes vitrines plenes de fitxes que contenien expressions noves com «cop d'estat», «dictadura militar», «guerrilla», «repressió» o «exili», i d'altres gens habituals: «drets humans», «lluita popular», «democràcia»... Quantes preguntes! Érem nenes i nens i encara no havien acabat ni la nostra EGB ni la dictadura.

Temps després vaig conèixer CIDOB i allà a Josep Ribera. Vaig anar sabent de la seva relació amb aquell pis de l'Eixample al que jo havia entrat temps enrere i del recorregut que ell havia fet fins a obrir el centre que dirigia, un espai únic de trobada entre la ciutat i el món, entre la nostra societat i l'àmbit europeu i internacional dins del qual ens endinsàvem. Un camí pel que l'havien guiat principis i conviccions fortes: la defensa dels drets humans i la solidaritat amb aquells qui els sostenien a qualsevol lloc del món. S'havia compromès allà, a partir d'una idea de la cooperació lluny de les formulacions oficials, i també, quan va caldre, aquí, acollint i acompanyant aquells que van haver de fugir de l'Amèrica Llatina. Josep Ribera va impulsar els serveis de suport que permeteren configurar la xarxa d'asil i refugi del país.

L'entrada a la Comunitat Europea d'Espanya i Portugal l'any 1986 va ser un moment clau per al ple accés del nostre país a l'escenari internacional. La incorporació a les institucions comunitàries, la construcció d'un eix nou de relació entre Europa i Amèrica Llatina, la participació en xarxes més amples de cooperació van exigir canvis i passes endavant que el lideratge de Josep Ribera va ajudar a fer d'una determinada manera. CIDOB tenia dues

característiques que el feien únic, i que ja he apuntat: una idea forta de partida que tenia els drets humans i la pau com a eixos, i una vocació de proximitat no gens habitual entre els *think tank* dedicats a les relacions internacionals, i que van ajudar de manera molt significativa a què la societat barcelonina i catalana s'obris a Europa i al món.

Nous esdeveniments com el desplegament de la política euromediterrània a mitjan anys noranta, o la incorporació del nostre país a la geografia migratòria són àmbits que van ser monitoritzats per CIDOB, sempre des d'aquesta capacitat de connectar el que passava al nostre voltant i a l'àmbit internacional, d'establir nous marcs de col·laboració amb ens i organitzacions internacionals a la vegada que es teixien noves aliances a Madrid i a Brussel·les.

En l'actitud de Josep Ribera, dialogant, pausada, inclusiva i extraordinàriament determinada, hi ha el secret del que va construir. Jo li dec, entre d'altres coses, el que vaig aprendre i un acompanyament impagable durant el meu recorregut per la política europea i internacional. Crec que tots li devem el fet d'haver gaudit d'un espai on podíem aprendre i compartir. I li devem mantenir, nosaltres també, una certa actitud que permeti sostenir i projectar el seu llegat, que ens ajudi a comprendre millor un món que és de tots, dels que hi som i dels que vindran, i en el que tots mereixem viure en pau i de manera digne.

Amb el més sincer agraïment a Josep Ribera.

Inauguració de la seu del carrer Elisabets, 1989.